

ירושלים, י"ב בתמוז התשנ"ב
13 ביולי 1992

(45083)

מס' תיק:

ס ו ד י

לכבוד
ראש שירות הבטחון הכללי

הנדון : העברת הטיפול בתלונות נחקרים למשרד המשפטים
סמך : מכתב מיום 5.7.92

הצטערתי לקבל את מכתבך שיש בו תרעומת והצגת מחלוקת עובדתית בענין שאיננו יכול להיות שנוי במחלוקת.

כשלעצמי, אינני רואה חשיבות לזיכרון שעוררת, למי זכות ראשונים על הרעיון של העברת הטיפול בתלונות נחקרים למשרד המשפטים. אין ספק שבעבר, בתקופת עבודתה של ועדת לנדוי, התנגד השירות להעברת הנושא למשרד המשפטים, ואף אין ספק שכיום, במהלך עבודתה של ועדת השרים לענין זה, התגלתה בינינו הבנה בנושא והחלטה על ההעברה התקבלה תוך שיתוף פעולה.

עם זאת, לאחר שעיינתי במכתבך, מצאתי לנכון להעמיד דברים על דיוקם, שכן לדעתי ראוי הוא להעמיד על מכונה את השתלשלות האירועים בענין זה ולהבהיר מה היתה עמדת משרד המשפטים מזה שנים.

כזכור, עוד בעת עבודתה של ועדת לנדוי, היתה עמדת משרד המשפטים - כפי שבאה לידי ביטוי בתזכירו של היועץ המשפטי לממשלה שהוגש לוועדה - כי ראוי שבדיקת תלונות הנחקרים תהיה באחריות משרד המשפטים. אולם הוועדה העדיפה את עמדת השירות שהתנגד לכך ולפיכך קבעה, כי הבדיקה תהא באחריות מבקר פנימי של השב"כ (דו"ח הוועדה, בעמוד 79), בנוסף לאמצעי בקרה אחרים כמפורט בדו"ח.

נקודת ציון בנושא זה, היתה הקמת ועדת סוכר. אף שגם בענין זה היתה תחילה מחלוקת בשאלת היקף סמכויותיה של הוועדה, הרי ברוח שיתוף הפעולה בינינו נפתרה המחלוקת בהגדרת סמכויות הוועדה בהסכמה.

בחדש אוגוסט 1991, יצא דו"ח ועדת סוכר, ובו הוצע (בעמוד 61 לדו"ח) כי "יערך דיון במסגרת הולמת לבחינת הדרכים לביצוע הבדיקות ותקויים חשיבה מחדש בנושא".

למדנו את לקח הועדה; דהיינו, שמעורבות הפרקליטות בחקירה עצמה הניבה תוצאות משמעותיות.

לאחר צאת הדו"ח, עלתה הצעה במשרדנו, כי יתכן שהגיעה העת לשוב ולהעלות את הצעתנו המקורית אשר הוצעה בזמנו לוועדת לנדוי.

על פי מה שנמסר לי, באותה העת, העלתה פרקליטת המדינה את ההצעה האמורה, כאפשרות שיש לבודקה, בפני היועץ המשפטי של השירות והוא הבטיח כי תבחן בתוך השירות. כמו כן, נמסר לי, כי פרקליטת המדינה העלתה את ההצעה האמורה גם בפניך, בפגישה שקיימה עמך ביום 11.9.91 ואתה הבטחת כי תשקול את ההצעה.

למיטב זכרוני, גם בדיון שהתקיים בלשכתי באותם ימים, בענין אחר בהשתתפות היועץ המשפטי של השירות, עלה שוב רעיון זה באופן לא פורמאלי.

לאחר השיחות האמורות, נשלח אל פרקליטת המדינה מכתבו של היועץ המשפטי לשב"כ מיום 15.9.91, אותו צירפת למכתבך שבסמך.

בהקשר זה יצויין, כי הצעתנו זו אכן עלתה בקנה אחד עם כוונתך באותה תקופה להעביר את הנושא של בדיקת התלונות מתחום אחריותו של מבקר השירות. כעולה ממכתבו של יועמ"ש ש.ב.כ., היתה הצעתכם שונה מההחלטה שנתקבלה לבסוף. ההצעה היתה למנות משפטן בשירות הבטחון לתפקיד, בהנחייה מקצועית של פרקליטות המדינה.

העמדת הדברים, כאילו "היוזמה בנושא היתה במלואה של השירות", כמצויין במכתבך, פשוט איננה מדוייקת.

עם זאת, כאמור, אין ספק כי הדבר לא "נכפה" על השירות ואם לדעתך נוצר רושם כזה מן הפרסומים האחרונים באמצעי התקשורת - ואני סבור כי לא נוצר - כי אז ברור שהרושם מוטעה הוא.

לסיום, אבקשך לפעול לכך שההחלטה על העברת סמכות הבדיקה למשרד המשפטים -המקובלת כאמור על שנינו - תצא אל הפועל. לשם כך קבלת על עצמך בשעתו להעביר את התקנים הדרושים למשרד המשפטים לביצוע מטלה זו בהקדם שאם לא כן, כל ההחלטות העקרוניות לא תקדמנה את הנושא ולו במעט.

הרשה לי הערה אישית :

בשנות כהונתי בתפקיד שר המשפטים הייתי, כידוע לך, מעורב מאד בעניני השב"כ, ובעיקר בנושא התקירות.

שוחחנו על כך בפגישותינו בארבע עינים, טפלתי בכך בשיחותי עם ראשי אגפים, עם מטה השרות כולו, הרציתי על כך בפני החוקרים, ביקרתי בשטח, קימתי סדרה ארוכה של דיונים עם אנשי משרד המשפטים ובוعدת השרים המיוחדת. סברתי - ועודני סבור - כי זאת חובתו של שר המשפטים. במהלך הדיונים השונים, לא פעם נתגלעו חלוקי דעות לגופם של דברים, אולם בדרך כלל היו הבנה, פתיחות ושתוף פעולה.

אני מקווה שמשרד המשפטים ימשיך להיות מעורב בפעילותכם החיונית בנושאים בעלי ענין משותף.

זה חשוב לשב"כ וחשוב לשלטון החוק במדינה.

בכבוד רב,
דן מדינר